

Investigating the Model and Dimensions of Parents' Self-Development (Occupational Health, Family Health and Cultural Values)

ARTICLE INFO

Article Type

Analytical Review

Authors

Mahia Yaghouti¹,
Negin Jabbari^{2*},
Kiomars Niaz Azeri³

How to cite this article

Mahia Yaghouti, Negin Jabbari, Kiomars Niaz Azeri, Investigating the Model and Dimensions of Parents' Self-Development (Occupational Health, Family Health and Cultural Values), *Journal of The Ministry of Health and Medical Education*, 2020:3(4): 126-131.

1. PhD Student, Educational Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran
2. Associate professor, Department of Educational Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran (Corresponding Author).
3. Professor, Department of Educational Management, Gorgan Branch, Islamic Azad University, Gorgan, Iran

* Correspondence:

Address:

Phone:

Email: neginjabbary@gmail.com

Article History

Received: 2019/03/30

Accepted: 2019/10/09

Published: 2019/10/22

ABSTRACT

Purpose: The aim of this study was to investigate the model and dimensions of parental self-development (occupational health, family health and cultural values). **Materials and Methods:** The statistical population of the present study included all female students in Gorgan, from which 350 people were selected by cluster sampling and the questionnaires completed the research.

Findings: The findings of the article indicate that the self-developmental dimensions of the parents of students in Gorgan with a very small difference are moderate, which can be divided into strong and weak levels.

Conclusion: Educational institutions in order to standardize information and enjoy professional and organizational self-development need a proper understanding of parents' self-development to be able to use them in the educational process, especially in the era when virtual education became dominant over other educational methods. Became more visible

Keywords: Self-Development, Occupational And Family Health, Cultural Values

بررسی مدل و ابعاد خود توسعه‌ای والدین (سلامت شغل، سلامت خانواده و ارزشهای فرهنگی)

ماهیا یاقوتی^۱

دانشجوی دکتری، گروه مدیریت آموزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

نگین جباری^{۲*}

دانشیار، گروه مدیریت آموزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران (نویسنده مسئول).

کیومرث نیاز آذری^۳

استاد، گروه مدیریت آموزشی، واحد گرگان، دانشگاه آزاد اسلامی، گرگان، ایران.

چکیده

هدف: هدف از پژوهش حاضر بررسی مدل و ابعاد خود توسعه‌ای والدین (سلامت شغل، سلامت خانواده و ارزشهای فرهنگی) بود. **مواد و روش‌ها:** جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانش آموزان دختر شهر گرگان بودند که از بین آنها ۳۵۰ نفر به صورت نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند و پرسشنامه ها پژوهش را تکمیل کردند.

یافته‌ها: یافته‌های مقاله حاکی از این است که ابعاد خود توسعه‌ای والدین دانش آموزان شهر گرگان با اختلاف بسیار اندک در حد متوسط است که در دو سطح قوی و ضعیف قابل تقسیم بندی هستند.

نتیجه گیری: موسسات آموزشی برای یکسانتر کردن اطلاعات و برخوردار شدن از خود توسعه‌ای شغلی و سازمانی نیازمند درک صحیحی از خود توسعه‌ای والدین هستند تا در فرآیند آموزش از آنها بتوانند استفاده کنند، این امر مهم مخصوصاً در دورانی که آموزش مجازی مسلط بر سایر روش‌های آموزشی گردید بیشتر نمایان شد.

کلیدواژه‌ها: خود توسعه‌ای، سلامت شغل و خانواده، ارزش های فرهنگی

تاریخ دریافت: ۱۳۹۸/۰۱/۱۰

تاریخ پذیرش: ۱۳۹۸/۰۷/۱۷

* نویسنده مسئول: neginjabbary@gmail.com

مقدمه

شاید بتوان گفت یادگیری خودمدار، واژه هم معنایی برای خود توسعه ای می باشد. یادگیری خودمدار، فرآیندی است که افراد با یا بدون کمک گرفتن از دیگران، در تشخیص نیازهای یادگیری تنظیم اهداف یادگیری، تعیین منابع مادی و انسانی برای یادگیری، انتخاب و اجرای مناسب استراتژیهای یادگیری و ارزیابی ستاده های سازمانی پیشقدم می شوند. خود توسعه‌ای، اعتقاد به توسعه ظرفیت‌های شخصی برای اثربخش بودن در فرایندها و نقش‌ها است، به عبارتی ود توسعه ای فرایندی است که افراد متعهد می‌شوند تا دانش یا مجموعه‌ای از مهارت‌ها ی قوی را کسب نمایند (۱). اگر چه خود توسعه ای به عنوان فرایندی است که افراد مسئولیت اولیه ی تجارب یادگیری خود را بر عهده می گیرند، خود توسعه ای نوعی تمرکز اندک بر توانمندی هاست که رفته رفته گسترش می یابد تا افراد به نقاط قوت و ضعف خود پی ببرند، نیازهایشان را تعیین کنند و استقلال خود را افزایش دهند. رابرتز (۲) بر این باور است که «اعمال خود توسعه ای ممکن است شامل خود مطالعه گری، خواندن برنامه ها و دوره های آموزشی باشد». والدین وظایف سنگینی را عهده دار هستند که باید با بهره گیری از دستاوردهای علمی و فناوری، فرزندان خود - دانش آموزان را برای رسیدن به اهداف خود یاری کنند و اهدافی چون پرورش افراد توانا، مفید، سالم و لایق را مد نظر قرار دهند، اما ابهامی که وجود دارد این است که آیا والدین توانمندی‌های خود را می‌شناسند که با تکیه بر این توانمندی‌های از فرزندانشان حمایت کنند؟ این مقاله با چنین رویکردی به دنبال پاسخ به این مسئله است که «ابعاد خود توسعه‌ای از نظر والدین دانش آموزان مدارس ابتدایی دخترانه گرگان چه مواردی هستند؟» همچنین این ابعاد به ترتیب اولویت چگونه هستند؟

اهمیت و ضرورت پژوهش به حوزه مدیریت آموزشی به سلامت روان یا فراشناخت مربوط است که با والدین به عنوان مهم‌ترین معلمین در فرایند رشد کودک باید از آن برخوردار باشند، در واقع، پدر و مادر بودن مهم‌ترین و پر چالش‌ترین رفتار را از نظر ذهنی و عینی در ارتباط با کودک، با خودشان دارند، این مقاله برای والدین و موسسات آموزشی سودمند است که به لحاظ کاربردی بتوانند نگرش و گرایش والدین را به ابعاد خود توسعه‌ای جلب نمایند و در حد ضرورت در ارتباط با یکسان سازی اطلاعات خانواده و مدرسه بهره برداری نمایند.

هدف مقاله عبارت از: شناسایی ابعاد مهارت خود توسعه‌ای بر حسب رتبه بندی و نقاط قوت و ضعف آنها از نظر والدین دانش آموزان مدارس ابتدایی دخترانه گرگان است. اطلاعات مقاله به روش پیمایش و با استفاده از پرسشنامه محقق ساخته گردآوری شد. برای تهیه پرسشنامه دیدگاههای از نخبگان روانشناسی، علوم اجتماعی و مدیران آموزشی جمع بندی و استفاده شد. جامعه آماری را والدین دانش آموزان مدارس دخترانه مقطع ابتدایی شهر گرگان و حجم نمونه را ۳۸۴ نفر از جامعه آماری که به صورت تصادفی انتخاب شدند، تشکیل میدهند.

مفهوم شناسی خود توسعه ای

در ارتباط با خود توسعه‌ای واژگان دیگری مانند یادگیری خودمدار وجود دارد که به لحاظ بار معنایی بسیار نزدیک به خود توسعه‌ای است، اما تفاوتی نیز دارد. یادگیری خودمدار به فرآیندی اطلاق می‌گردد که فرد با کمک یا بدون کمک دیگران، در تشخیص نیازهای یادگیری تنظیم اهداف یادگیری، تعیین منابع مادی و انسانی برای یادگیری، انتخاب و اجرای مناسب استراتژیهای یادگیری و ارزیابی ستاده‌های سازمانی پیشقدم می‌شود. این تعریف تفاوتی بین یادگیری خودمدار و خود توسعه‌ای را نشان می‌دهد. آنچه که شخص می‌تواند از رخداد یاد بگیرد، بستگی به این دارد که فرد چطور رخدادها را درون تجربه‌ای معنادار را ترکیب کند. در حالیکه یادگیری، در مسیر شکل‌گیری تجربه و مسیر کلی

پیشینه پژوهش

مطالعات انجام گرفته در خارج از کشور نشان داده که خودتوسعه‌ای از ابعاد و ویژگی‌های متعددی برخوردار است که هر یک از محققین به بخش یا بخش‌هایی از آن پرداخته‌اند. محققینی چون: دی‌گراف، اسپیتجنس، اسمیت، دیو ولف و تاوچیو به بررسی اثربخشی برنامه آموزش مثبت والدین بر مشکلات رفتاری کودکان، پرداختند. نتایج مطالعاتشان نشان داد آموزش والدین به طور معناداری به کاهش مشکلات رفتاری کودکان آنان منجر شده است. این نتیجه در مرحله پیگیری نیز تأیید شد. همچنین مطالعات بنسون و همکاران (۲) نشان داد که آموزش مهارت‌های زندگی بر والدین و هم‌تایان در کاهش پرخاشگری جوانان تأثیر داشته است. زیرین (۶) سطح مطالعات را از خانواده به مدرسه ارتقاء داده است و بررسی‌های او میان ۷۷ زن و ۱۹ مرد که به عنوان کمک معلم کار می‌کردند، به این نتیجه رسید که فرایندهای ارزیابی فردی کمک معلم‌ها اجازه داد که خودآگاهی را افزایش دهند و بتوانند کودکان و نوجوانان را بهتر درک نمایند. اورویس و لفر (۷) به عوامل محتوایی و فردی در مطالعه خودش توجه کرده و به بررسی رویکردی تعاملی جهت درک خود توسعه‌ای پرداخته و نتایج نشان داد که رابطه معناداری میان حمایت محل کار و هدف‌مداری، تجربه‌اندوزی و خودآگاهی وجود دارد. ویست نیز نشان داد که با آموزش مهارت‌های زندگی، میزان عزت‌نفس در افراد بالا می‌رود که این موضوع خود عامل مهمی در کاهش بسیاری از مشکلات روانی است. ونزل، ویکولد و سیلیرسن به بررسی تأثیر بسته‌های آموزش مهارت‌های زندگی در مدارس پرداختند. یافته‌ها نشان داد که آموزش مهارت‌های زندگی اثرات مثبتی بر افزایش پیوند‌های مدرسه‌ای و کاهش مصرف الکل دارد. همچنین کمیل نشان داد که آموزش مهارت‌های زندگی در انتقال موفقیت‌آمیز دانشجویان از دانشگاه به محیط کار، تأثیر مثبت و معنادار ایجاد می‌کند. سیورز با بررسی تأثیر آموزش مهارت‌های اجتماعی بر پیشرفت مهارت‌های اجتماعی و بر رفتار دانش‌آموزان نشان دادند که استفاده از راهبردهای آموزش مهارت‌های اجتماعی، مانند الگوسازی، بازی نقش و تقویت مثبت و تکرار و تمرین دانش‌آموزان را در ایجاد و گسترش روابط اجتماعی مثبت با دیگران و تطبیق مؤثر با شرایط و انتظارات آنها کمک می‌کند. مطالعات انجام شده در ایران حاکی از این است که موضوع خودتوسعه‌ای در سازمان‌های اداری، بین والدین و دانشجویان و دانش‌آموزان با محوریت یادگیری، اثربخشی، خودتنظیمی، مهارت‌های زندگی و... انجام شده و در ارتباط با هر یک موضوعات انجام شده از آثار مثبت برخوردار بوده است. با توجه به ترتیب زمانی می‌توان به آمیان، وحیده (۸) اشاره کرد که نشان دادند بین راهبردهای یادگیری با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان دختر دوره راهنمایی شهرستان نقده رابطه مثبت و معناداری وجود دارد. همچنین شکوهی (۹) نشان داد بین یادگیری خودتنظیمی و امید به تحصیل با عملکرد تحصیلی دانش‌آموزان رابطه مثبت و معنادار وجود دارد. فروتنی (۱۰) مطالعات خود را به محیط کار بر مبنای نگرش دینی معطوف کرده و نشان داد که نگرش اسلامی به کار، عامل اصلی در ایجاد رفتارهای خودتوسعه‌ای است. همچنین حمایت سازمان و حمایت سرپرست بر ایجاد رفتارهای خودتوسعه‌ای تأثیر مثبت دارد. مطالعات رستمی و علی‌آبادی (۱۱) نیز حاکی از این است که از بین راهبردهای شناختی و فراشناختی تأثیر گذار بر انگیزه پیشرفت تحصیلی، راهبردهای برنامه‌ریزی، سازماندهی و تکرار و تمرین در یادگیری بیشترین تأثیر و راهبرد کنترل و نظارت کمترین تأثیر بر انگیزه پیشرفت تحصیلی دانشجویان داشته است.

معناسازی چیزها قرار می‌گیرد و در مقابل توسعه، حرکت و تغییر مسیر معناسازی آن است. اگر یک سازمان در نظر گرفته شود، خود توسعه‌ای، مجموعه‌ای از فعالیتهای داوطلبانه مورد نیاز سازمان می‌باشد که کارکنان انجام می‌دهند تا دانش و مهارت شغلی لازم را کسب و حفظ نمایند که می‌تواند شامل فعالیتهایی نظیر مطالعه مقاله، مجله، حضور در کنفرانس، گرفتن گواهینامه و غیره باشد (۳)، حال اگر خانواده را به عنوان کوچکترین واحد اجتماعی در نظر گرفته شود که از ویژگی‌های یک سازمان طبیعی برخوردار است، خود توسعه‌ای والدین با نیازهای فرد، همسر و فرزندان برای تعالی خانواده اهمیت می‌یابد. بنابر این برای خود توسعه‌ای می‌توان ویژگی‌هایی قائل شد که عبارتند از: داوطلبانه و فراتر از وظیفه است، به اثر بخشی مربوط می‌شود، متناسب با وظیفه برای آینده یا وضع موجود، هدفمند است؛ همچنین به علت خود محور بودن بر بهبود دانش و تواناییهای فردی تمرکز دارد (۴).

ارتباط یادگیری و خودتوسعه‌ای

یادگیری از ارکان ضروری خودتوسعه‌ای است که در هر اجتماعی اعم از رسمی و سازمانی اعم از بزرگ یا کوچک، سازمانهای طبیعی مانند خانواده یا رسمی مانند موسسات و سازمانها و شرکتهای وجود دارد و به عنوان یک نیاز مشهود است. تقریباً تمامی سازمانها در تلاشند منابع انسانی به توسعه برسد تا بصورت تغییر نسبی دائمی در رفتار، شناخت یا حالتی که در اثر تعامل فرد با محیط روی می‌دهد، ایجاد شود. یادگیری جنبه‌های مهمی از خودتوسعه‌ای را شامل می‌شود که این جنبه‌ها عبارتند از:

- کانون یادگیری تغییر، فراگرفتن چیزی جدید مانند برگزاری یک جلسه

- اصلاح چیزی که اکنون وجود دارد، مانند بالا بردن سطح دقت است.

- درک این که تغییر باید مداوم باشد،

بنابر این قبل از اینکه بتوان گفت یادگیری واقعا وی داده، باید دانست که کانون یادگیری می‌تواند شامل: رفتار، شناخت، حالت و یا ترکیبی از این سه عامل باشد. نتایج یادگیری می‌تواند مهارتی بر اساس شناخت، یا انفعالی (بیشتر شدن هشیاری امنیتی) باشد. در نهایت، می‌توان گفت یادگیری ناشی از تعامل فرد با محیط است (۵).

سازمانها دریافته‌اند که برای بقای سازمان، یادگیری غیرقابل اجتناب و حیاتی است. همچنین یادگیری می‌تواند بر ظرفیت سازمان از طریق توسعه بالقوه والدین اثر گذار باشد. یادگیری محل کار، هنگامی که با بهبود عملکرد و قابلیت سازگاری با تغییرات محیطی همراه شود یادگیری می‌تواند درک فعالیتهای محل کار را ارتقا دهد بعلاوه نقش مهمی در پاسخ به تقاضاهای متغیر سازمانها به منظور بهبود بهره‌وری، ایجاد نوآوری و افزایش توان رقابتی بازی ایفاء نماید.

یادگیری محل کار، فرآیند یکپارچه‌کننده‌ای است که تعامل بین افراد، محیط و فرآیندهای داخلی را در بر می‌گیرد و به سوی بهبود مداوم در سطح فردی، تیمی و سازمانی حرکت می‌کند. همچنین یادگیری از ارکان ضروری در تلاشهای توسعه منابع انسانی است که بصورت تغییر نسبی دائمی در رفتار، شناخت یا حالتی که در اثر تعامل فرد با محیط روی می‌دهد، ایجاد می‌شود. جنبه‌های مهم این تعریف عبارتند از: (۱) کانون یادگیری تغییر، فراگرفتن چیزی جدید یا اصلاح چیزی که اکنون وجود دارد، می‌باشد. (۲) تغییر باید مداوم باشد، قبل از اینکه بتوانیم بگوییم واقعا یادگیری روی داده است (۳) کانون یادگیری می‌تواند شامل رفتار، شناخت، حالت و یا ترکیبی از این سه عامل باشد و نتایج یادگیری می‌تواند مهارتی براساس شناخت (به کارگیری رویه‌هایی برای یک بورس پژوهشی)، یا انفعالی (بیشتر شدن هشیاری امنیتی) باشند. در نهایت، می‌توان گفت یادگیری ناشی از تعامل فرد با محیط است (۵).

جدول ۱. نتایج آزمون آلفای کرونباخ

شاخص ها	ضریب آلفای کرونباخ
ارزشهای فردی	۰/۷۹
ارزشهای اجتماعی	۰/۸۱
سلامت خانواده	۰/۸۳
ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی	۰/۸۲
سلامت شغل	۰/۸۴
دانش فردی	۰/۷۲
مهارت ها	۰/۷۴
نگرش افراد جامعه به خود توسعه ای	۰/۷۴
نقش مهارت خود توسعه در رشد فرزندان	۰/۸۳

توصیف دموگرافیک پاسخگویان

- متغیر های جمعیت شناختی پاسخگویان حاکی از این است که به لحاظ جنسیتی از ۳۸۴ نفر پاسخگویان، تعداد ۱۷۲ نفر (۴۴/۷۹٪) مرد و تعداد ۲۱۲ نفر (۵۵/۲۱٪) زن می باشند.

- به لحاظ سنی پاسخگویان در ۴ رده سنی مشخص شدند که در گروه سنی ۳۰-۳۵ تعداد ۱۱۵ نفرند که از بین آنها ۲۵ نفر (۲۱/۷۳٪) مرد و ۹۰ نفر (۷۸/۲۶٪) زن هستند. همچنین در گروه سنی ۳۶-۴۵ ساله ۱۸۳ نفرند که از بین آنها ۱۰۱ نفر (۵۵/۱۹٪) مرد و ۸۲ نفر (۴۴/۸٪) زن می باشند. کسانی که در گروه سنی ۴۶-۵۰ قرار دارند، ۵۹ نفرند که از بین آنها ۲۷ نفر (۴۵/۷۶٪) مرد و ۳۲ نفر (۵۴/۲۳٪) زن هستند. در آخرین گروه سنی و جنسی که افراد در رده سنی ۵۰ به بالا تعداد ۲۷ نفر قرار دارند که ۱۹ نفرشان (۷۰/۳۷٪) مرد و ۸ نفر (۲۹/۷٪) زن می باشند.

شناسایی ابعاد خود توسعه ای والدین بر ترتیب الویت اولویت بندی مولفه های خود توسعه ای والدین دانش آموزان دختر ابتدایی شهر گرگان چگونه است؟

مطالعاتی که موضوع والدین را محور قرار دادند، همانند مطالعات شکوهی و همکاران (۹) نشان دادند که برنامه مداخله در افزایش مهارت های اجتماعی و کاهش مشکلات رفتاری، از نظر درجه بندی مادران و معلم مؤثر بوده و تفاوت میانگین ها به لحاظ آماری معنادار بود. همچنین سلیمی و عابدی (۱۲) در مطالعه خود به بررسی اثربخشی آموزش مهارت های زندگی بر اضطراب، افسردگی و شادکامی مادران دانش آموزان مقطع راهنمایی در کرج پرداختند. نتیجه به دست آمده نشان دهنده کاهش علائم اضطراب، افسردگی در مادران و افزایش میزان شادکامی والدین بود. از مطالعات دیگر می توان به نیلساز، خواجه موگهی و باباپور اشاره کرد که دریافته اند آموزش مهارت های زندگی بر میزان آگاهی های والدین تأثیر مثبت زیادی داشته است. کریمی زیوه (۱۳) نشان دادند که آموزش مهارت های ارتباطی در افزایش رشد اجتماعی و پذیرش اجتماعی مؤثر بوده است.

رحمتی (۱۴) نیز به این نتیجه رسید که آموزش مهارت های اجتماعی باعث افزایش سازگاری اجتماعی کودکان می شود. در بین عوامل متعدد، عوامل آموزشی و فردی با ماهیت شناختی و اجتماعی، بیشترین تأثیر را بر عملکرد تحصیلی دارند.

مواد و روش ها: جامعه آماری پژوهش حاضر شامل تمامی دانش آموزان دختر شهر گرگان بودند که از بین آنها ۳۵۰ نفر به صورت نمونه گیری خوشه ای انتخاب شدند و پرسشنامه ها پژوهش را تکمیل کردند.

یافته ها

به منظور بررسی همبستگی درونی سؤالات پرسشنامه از روش های آزمون آلفای کرونباخ استفاده شد. برای این منظور از ۳۰ نفر نمونه به صورت تصادفی ساده پرسشگری بعمل آمد که نتایج آزمون کرونباخ در جدول (۱) آمده است. حداقل همبستگی موجود ۰/۷۴ و حداکثر همبستگی ۰/۸۴ است که نشان از سطح بالای همبستگی است. در جدول مذکور ضریب همبستگی هر یک از ابعاد خود توسعه ای به تفکیک آورده شده که نشان می دهد همبستگی درونی پرسشنامه مورد تایید است.

جدول ۲. جدول ابعاد مهارت خود توسعه ای

اولویت بندی مولفه های خود توسعه ای	ترتیب الویت	میانگین
سلامت شغل	۱	۳/۳۱
سلامت خانواده	۲	۳/۳
ارزشهای فردی	۳	۳/۲۳
نگرش افراد جامعه به خود توسعه ای	۴	۳/۲۱
ارزشهای اجتماعی	۵	۳/۱
ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی	۶	۳/۲
دانش فردی	۷	۳
نقش مهارت خود توسعه در تربیت فرزندان	۸	۲/۹
مهارت ها	۹	۲/۸

طبق جدول همانطور که توزیع ابعاد خود توسعه ای در جدول (۱) نشان می دهد از نظر والدین دانش آموزان مقطع ابتدایی شهر گرگان این ابعاد را می توان در ۹ بعد مشاهده کرد. این ابعاد از نظر والدین گویای این است که ترتیب الویت متناسب با نیازهای آنان است که به ترتیب الویت عبارتند از: اولویت بندی مولفه های خود توسعه ای در الویت اول ابعاد خود توسعه ای والدین سلامت شغل آمده است. ظاهراً سلامتی شغل یکی از دغدغه های جدی است که در سوابق مطالعاتی نیز فروتنی (۱۰) به آن پرداخته بود و این دغدغه را به محیط کار بر مبنای نگرش دینی و اسلامی طرح کرده بود. یافته های وی از این منظر منطبق بر یافته های مقاله حاضر است که حمایت سازمان و حمایت سرپرست می تواند بر ایجاد رفتارهای خود توسعه ای تأثیر مثبت داشته باشد. در الویت دوم

که سلامت خانواده مطرح است می توان یافته های زیرین (۶) را هماهنگ دانست که وی سطح مطالعات را از خانواده به مدرسه ارتقا داده و او سلامت خانواده و آگاهی های والدین را علاوه بر مدرسه در مریبان نیز جستجو می کند زیرا این فرآیند موجب درک بهتر کودک و نوجوان می شود. ضمن این که نیلساز، آگاهی های والدین و تأثیر مثبت آنها را مورد تأکید قرار دادند. الویت سوم که به ارزشهای فردی مربوط می شود با مطالعات اورویس و لفر منطبق است زیرا موجب رویکردی تعاملی می شود. الویت چهارم به نگرش افراد جامعه به خود توسعه ای است. والدین در گویه های مربوط به این بعد تمایل دارند که از نظر جامعه موفق ارزیابی شوند، همچنین برای رشد تعادل اجتماعی خودشان مطالعه کنند زیرا اعضای جامعه به فرد کتابخوان اعتماد بیشتری دارند.

الویت پنجم به ارزشهای اجتماعی معطوف است، همانطور که شکوهی و همکاران (۹) تأکید کردند افزایش مهارت های اجتماعی و کاهش مشکلات رفتاری را موجب می‌شود. همچنین سلیمی و عابدی (۱۲) اثربخشی آموزش مهارت‌های زندگی را از ارزشهای اجتماعی دانستند که موجب کاهش اضطراب، افسردگی و افزایش شادکامی مادران است. کریمی زیوه (۱۳) نیز در مطالعات مشابهی افزایش رشد اجتماعی و پذیرش اجتماعی را تأیید کرد که از ارزش‌های اجتماعی است. الویت ششم به ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی مربوط است. مطالعاتی که به نحوی ونزل، در تأثیر بسته‌های آموزش مهارت‌های زندگی به اثبات رساند، همچنین شکوهی و همکاران (۹)، سلیمی و عابدی (۱۲)، کریمی زیوه (۱۳) نیز به ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی را مورد اشاره قرار دادند که افزایش رشد اجتماعی و پذیرش اجتماعی را به همراه دارد. در الویت هفتم دانش فردی قرار دارد. موضوعی که شکوهی (۹) به یادگیری، رحمتی (۱۴) عوامل آموزشی و فردی را مورد توجه قرار داد که با یافته‌های این مقاله منطبق است. الویت هشتم نقش مهارت خود توسعه در تربیت فرزندان است، که تقریباً تمامی محققان و اندیشمندان به عنوان سوابق مطالعاتی در این مقاله آمده به آن اشاره کرده‌اند. اما بطور مختص ویست نشان داد که با آموزش مهارت های زندگی، میزان عزت نفس در افراد بالا می رود و بسیاری از مشکلات روانی کاهش می‌یابد. در الویت نهم گویه‌های بعد مهارتی است که سیورز نشان داد مولفه‌هایی چون: الگوسازی، بازی نقش و تقویت مثبت و تکرار و تمرین که از ابعاد مهارتی محسوب می‌شوند منطبق با یافته‌های این تحقیق است.

نقاط قوت و ضعف ابعاد مهارت خود توسعه ای والدین دانش آموزان

جدول ۳. نقاط قوت و ضعف ابعاد مهارت خود توسعه ای والدین دانش آموزان

نقاط قوت	نقاط ضعف	میانگین	ابعاد مهارت خود توسعه ای
*	--	۳.۳	سلامت خانواده
*	--	۳.۳	سلامت شغل
*	--	۳.۲۳	ارزشهای فردی
*	--	۳.۲۱	نگرش افراد جامعه به خود توسعه ای
*	--	۳.۲	ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی
*	--	۳.۱	ارزشهای اجتماعی
*	--	۳	دانش فردی
--	*	۲.۹	نقش مهارت خود توسعه در تربیت فرزندان
--	*	۲.۸	مهارت ها(الگوسازی، بازی نقش و تقویت مثبت و تکرار)

طبق داده‌های جدول همانطور که توزیع ابعاد خودتوسعه‌ای در جدول (۳) نشان می‌دهد دو سطح قوت و ضعف برای ارزیابی اظهارات آنها وجود دارد. البته اظهارات آنها به گونه‌ای با شاخص میانگین روی طیف لیکرت به حد متوسط نزدیک است که نمی توان نقاط قوت را به خوب و خیلی خوب و نقاط ضعف را به ضعیف و خیلی ضعیف تقسیم کرد. این یافته نشان می‌دهد که ابعاد توسعه‌ای ضمن ارزشمند بودن، نیازمند تقویت است. نقاط قوت که با شاخص میانگین ۳ و بالاتر از آن معلوم شده در بالاترین سطح به میانگین ۳.۳ می‌رسد. نقاط ضعف که با شاخص کمتر از میانگین ۳ است شامل دو بعد از ابعاد نه گانه است که اولین آن به بعد نقش مهارت خود توسعه در تربیت فرزندان با

میانگین ۲.۹ و دومی به بعد مهارت با گویه‌هایی چون الگوسازی، بازی نقش و تقویت مثبت و تکرار مربوط می‌شود. بنابر این ابعادی از خودتوسعه‌ای که از نقاط قوت والدین دانش‌آموزان مدارس مقطع ابتدایی گرگان محسوب می‌شود شامل: سلامت شغل منطبق با مطالعات فروتنی (۱۰)؛ سلامت خانواده منطبق با یافته‌های زیرین (۶)؛ نیلساز، خواجه موگهی و باباپور (۱۵)؛ ارزشهای فردی هماهنگ با یافته‌های اورویس و لفر (۷)؛ نگرش افراد جامعه به خود توسعه ای و ارزشهای اجتماعی و ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی که با مطالعات شکوهی و همکاران (۸)، سلیمی و عابدی (۱۲)، کریمی زیوه (۱۳)؛ با مطالعات شکوهی و همکاران (۸)، سلیمی و عابدی (۱۲)، کریمی زیوه (۱۳)، رحمتی (۱۴) منطبق با بعد دانش فردی قرار دارد.

نقاط ضعف ابعاد خودتوسعه‌ای که با شاخص میانگین معلوم شده است به بعد هشتم یعنی نقش مهارت خودتوسعه در تربیت فرزندان مربوط است. موضوعی که در سوابق مطالعاتی ویست و بعد نهم یعنی بعد مهارتی است که در مطالعات سیورز به آنها اشاره شد. این ابعاد از مهمترین ابعاد خودتوسعه‌ای والدین است که در تربیت فرزندان مهمترین نقش ها را دارند که ضعیف نشان داده شده است.

نمودار ۱. مدل ابعاد خود توسعه ای

نتیجه گیری

یکی از راههای ارزیابی خود توسعه‌ای والدین، استفاده از اطلاعات خود والدین است. به عبارتی پراکندگی ابعاد و گویه‌های مربوط به والدین موجب شده هر یک از والدین از برجستگی و ضعفی برخوردار باشند که بیانگر میانگینی از ابعاد خود توسعه‌ای والدین نباشد، به همین علت موسسات آموزشی برای یکسانتر کردن اطلاعات و برخوردار شدن از خودتوسعه‌ای شغلی و سازمانی نیازمند درک صحیحی از خود توسعه‌ای والدین هستند تا در فرآیند آموزش از آنها بتوانند استفاده کنند، این امر مهم مخصوصاً در دورانی که آموزش مجازی مسلط بر سایر روش‌های آموزشی گردید بیشتر نمایان شد. نتایج این مطالعه نشان داد

- ابعاد خودتوسعه‌ای والدین دانش‌آموزان شهر گرگان با اختلاف بسیار اندک در حد متوسط است که در دو سطح قوی و ضعیف قابل تقسیم بندی هستند.
- نقاط قوت ابعاد خودتوسعه‌ای به ترتیب الویت به ابعاد سلامت شغل، سلامت خانواده، ارزشهای فردی، نگرش افراد جامعه به فرد خودتوسعه ای و ارزشهای اجتماعی و ارزش های فردی شخصیتی ادراک و اخلاقی و دانش فردی مربوط می‌شود
- نقاط ضعف به بعد نقش مهارت خود توسعه در تربیت فرزندان و به بعد مهارتی که مولفه‌هایی چون الگوسازی، بازی

نقش و تقویت مثبت و تکرار دارد مربوط می‌شود که در الویت‌های هشتم و نهم والدین قرار دارد.

References

1. Confessore, S. J., & Kops, W. J. (1998). Self-directed learning and the learning organizations: examining the connection between the individual and the learning environment. *Human Resource Development Quarterly*, 2(9), 365-375.
2. Roberts, M. k, Halpin, S., and Brunner, J. M. (2012). Leader Identity, Individual Differences, and Leader Self-development. United States Army Research Institute for the Behavioral and Social Sciences, 1(1), 1-34
3. Tough, A. (1978), *The adult's learning projects*, Toronto: Ontario Institute for studies in Education.
4. Georg, J.M. & Brief, A.P. (1992), Feeling Good-Doing Good: Aconceptual Analysis of The Mood at Work-Organizational Spontaneity Relationship, *Psychological Bulletin*, 112(2): 310 .
5. Werner, J.M. & R.L. Desimon (2009). *Human Resource Development*, 5th ed. Australia: Thomson.
6. Zairi, M . Ahmed., P., Loh.(), Cultures for Continuous Improvement and Learning, *Total Quality Management*, 10 (4/5), 426 – 434.
7. Orvis, K. A., & Ratwani, K. L. (2010), Leader self-development: A contemporary context for eader development evaluation, *Leadership Quarterly*, 21, 657–674.
8. Amian, Vahideh (2015). A Study of the Relationship between Learning Strategies and Academic Performance of Female Middle School Students in Naghadeh County, M.Sc. Thesis, Islamic Azad University, Marvdasht Branch.
9. Shokohi Yekta Mohsen; The Effectiveness of Interpersonal Problem Solving Skills Training on Increasing and Reducing Social Skills, Behavioral Problems of Late First Grade Students, Volume 10, Number 4, Winter 2014, pp. 7-32
10. Humility, Zahra, Azar, Adel, Ahmadi, Seyed Ali Akbar and Askari Nejad, Monira; Investigating the Relationship between Individual and Organizational Factors and Nurses' Self-Developmental Behavior, Second Year, Second Issue, Second Volume, (2013) *Nursing Management Quarterly*.
11. Farahnaz, Aliabadi. Vahid ; The Impact of Cognitive and Metacognitive Learning Strategies on Predicting Academic Achievement Motivation of Agricultural Students Volume 6, Number 30, Fall 2014, Page 67-76
12. Salimi, Hossein, Abedi, Fatemeh The effectiveness of life skills training for anxiety, depression and happiness of mothers of middle school students in Karaj city in the academic year 2011-2012. *Journal of Clinical Psychology*, No. 11, Year 3. (1392) pp. 112-119
13. Karimi Ziveh, Mahmoud (2013) The effectiveness of communication skills training on social development and social acceptance of first year male students by Tehran Education District, M.Sc. Thesis, Allameh Tabatabaei University. Faculty of Psychology and Educational Sciences
14. Rahmati, Abbas; Saeedi, Mishitullah; Investigating the Relationship between Parents 'Anxiety and Anxiety and Their Children' s Academic Achievement in the Pre-University Level of Kerman, *Psychological Studies Winter 2011*, Seventh Volume - Number 29 Scientific Research Page 131-145
15. Nilsaz, Jaleh; Khajeh Moghei, Nahid; Babapour, Reza (2013), Evaluating the effect of life skills training on parents on the level of awareness of these skills in the first secondary students of Farzanegan Ahvaz in the academic year 91-90, 6th International Conference on Child and Adolescent Psychiatry, University Tabriz Medical Sciences.